

POSTANOWIENIE

Dnia 19 września 2018r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSA Bogusław Tocicki (spr.)

Sędziowie: SSA Zdzisław Pachowicz

SSO del. do SA Konrad Wytrykowski

bez udziału stron

w sprawie przeciwko:

- 1) **R. G.** oskarżonemu o przestępstwo z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i art. 64 § 1 k.k.;
- 2) **S. N. (1)** oskarżonemu o przestępstwo z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i art. 64 § 1 k.k.;
- 3) **P. P.** oskarżonemu o przestępstwo z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i art. 64 § 1 k.k.;

po rozpoznaniu skargi z dnia 15 sierpnia 2018r. (która wpłynęła w dniu 20 sierpnia 2018r.) wniesionej przez **oskarżonego S. N. (1)** na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki,

na podstawie art. 12 ustawy z dnia 17 czerwca 2004r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (tekst jednolity: Dz. U. z 2018, poz. 75)

p o s t a n o w i ł :

I. oddalić skargę oskarżonego S. N. (1) na przewlekłość postępowania prowadzonego przed Sądem Okręgowym we Wrocławiu, Wydział III Karny w sprawie o sygn. III K – 215/17;

II. zwolnić oskarżonego S. N. (1) od ponoszenia kosztów postępowania związanych z wniesioną skargą.

UZASADNIENIE

I. Oskarżony S. N. (1) skierował w dniu 15 sierpnia 2018r. skargę na przewlekłość postępowania sądowego prowadzonego przed Sądem Okręgowym we Wrocławiu, Wydział III Karny w sprawie o sygn. III K – 215/17 przeciwko:

- 1) R. G. oskarżonemu o przestępstwo z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i art. 64 § 1 k.k.;
- 2) S. N. (1) oskarżonemu o przestępstwo z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i art. 64 § 1 k.k.;
- 3) P. P. oskarżonemu o przestępstwo z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i art. 64 § 1 k.k.

W swojej skardze, oskarżony S. N. (1) postępowaniu sądowemu zarzucił:

- 1) naruszenie terminowości czynności podjętych przez sąd, w przedmiocie arbitralnego odroczenia posiedzeń w dniach 12 maja 2018r. oraz w dniu 6 czerwca 2018r. pomimo wyrażenia zgody na prowadzenie postępowania pod nieobecność współoskarżonego, przy wyrażeniu zgody na prowadzenie postępowania bez jego udziału;

2) naruszenie prawidłowości czynności podjętych przez sąd, w przedmiocie arbitralnego zastosowania tymczasowego aresztowania wobec współoskarżonego, skutkującego celową bezczynnością w zakresie prowadzonego postępowania.

W uzasadnieniu skargi, oskarżony S. N. (1) podniósł, że postępowanie sądowe, zostało zainicjowane przez dłużnika P. B. w lipcu 2015r., w związku z prowadzoną wobec niego egzekucją komorniczą w oparciu o prawomocne tytuły wykonawcze Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie o sygnaturach akt: I Nc – 132/12 oraz VIII C – 1241/13. W dniu 12 maja 2018r., ze względu na nieobecność oskarżonego R. H., Sąd Okręgowy we Wrocławiu zarządził przerwę w rozprawie, pomimo wyrażenia zgody na prowadzenie rozprawy bez jego udziału oraz wyznaczenia przez oskarżonego R. H. obrońcy do udziału w posiedzeniu, z jednoczesnym usprawiedliwieniem nieobecności w oparciu o zaświadczenie lekarza sądowego. Tymczasem, wszyscy uczestnicy postępowania byli gotowi na czynności procesowe, jakie to arbitralnie nie zostały przeprowadzone, czym bezsprzecznie sąd dopuścił się przewlekłości postępowania. Również na rozprawie w dniu 6 czerwca 2018r. Sąd Okręgowy nie wykonał żadnych czynności w sprawie, pomimo wyrażenia przez oskarżonego R. H. zgody na prowadzenie rozprawy bez jego udziału, z jednoczesnym usprawiedliwieniem nieobecności w oparciu o zaświadczenie lekarza sądowego oraz wyznaczeniem obrońcy do udziału w posiedzeniu. Nieobecność oskarżonego R. H. związana była z opieką nad matką, znajdującą się w stanie terminalnym oraz faktem, że pozostaje on jej jedynym opiekunem. Oskarżony dowodził, że Sąd Okręgowy nie podjął żadnej czynności w sprawie, a swoją aktywność skierował na zastosowanie wobec R. H. arbitralnego postanowienia w przedmiocie zastosowania tymczasowego aresztowania na okres 3 miesiące, czym celowo dopuścił się przewlekłości, co potwierdza fakt, że postanowienie o zastosowaniu tymczasowego aresztowania zostało w dniu 2 lipca 2018r. uchylone przez Sąd Apelacyjny we Wrocławiu.

Podnosząc powyższe zarzuty i argumenty, oskarżony S. N. (1) wniósł o:

- 1) stwierdzenie przewlekłości postępowania w sprawie, której skarga dotyczy;
- 2) wydanie sądowi rozpoznającemu sprawę zalecenia podjęcia w wyznaczonym terminie odpowiednich czynności, obejmujących prowadzenie posiedzeń bez obecności oskarżonych, którzy wyrazili na to zgodę.

II. Przystępując do rozpoznania skargi, Sąd Apelacyjny ustalił następujące fakty:

W dniu 3 lipca 2017r. Prokurator Prokuratury Rejonowej L. – Północ wniósł do Sądu Okręgowego we Wrocławiu akt oskarżenia, trzech oskarżonych, którym zarzucono trzy przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. (w stosunku do oskarżonych: R. G. w warunkach recydywy z art. 64 § 1 k.k.), polegające na doprowadzeniu pokrzywdzonego do niekorzystanego rozporządzenia mieniem w postaci prawa własności lokalu mieszkalnego w L. o wartości 1.200.000 złotych (k. 3919-3929).

W momencie wniesienia aktu oskarżenia żaden z oskarżonych nie był w tej sprawie tymczasowo aresztowany. W akcie oskarżenia prokurator złożył wniosek o przesłuchanie trzech oskarżonych oraz sześciu świadków, a także ujawnienie szerokiego materiału dowodowego w postaci dokumentów (k. 3919-3929). Obecnie akta sprawy liczą 37 tomów, gdyż w toku postępowania sądowego strony procesowe złożyły do akt postępowania szereg innych dokumentów, wnioskując o ich wykorzystanie jako materiału dowodowego, a także wnioski dowodowe o przesłuchanie kilkuset świadków. We wspomnianych wnioskach dowodowych:

- a) oskarżony S. N. (1) wystąpił m.in. o przesłuchanie 57 świadków (k. 3944-3960);
- b) oskarżony R. H. wystąpił m.in. o przesłuchanie 244 świadków (k. 4012-4120), a także o przesłuchanie 229 świadków (k. 5574-5986).

Dotychczas odbyło się w sprawie 9 rozpraw, przy czym na pierwszych dwóch rozprawach nie stawiali się oskarżeni: S. N. (2) (w dniu 17.11.2017r., przedstawiając zaświadczenie lekarza sądowego o niezdolności do udziału w rozprawie oraz w dniu 7.03.2018r., nie przedstawiając żadnego usprawiedliwienia) oraz R. H. (w dniach: 1.12.2017r. i 15.01.2018r., przy czym sąd ukarał obrońcę oskarżonego karą pieniężną 3.000 za nieusprawiedliwione niestawiennictwo oraz

w dniu 16.02.2018r., przedstawiając zaświadczenie lekarza sądowego o niezdolności do udziału w rozprawie). Dopuszczono także dowód z opinii biegłych lekarzy psychiatrów celem ustalenia poczytalności jednego z oskarżonych, a także możliwości brania przez niego udziału w postępowaniu karnym.

Wobec nieusprawiedliwionego niestawiennictwa oskarżonego S. N. (2) na rozprawie w dniu 7.03.2018r. Sąd Okręgowy we Wrocławiu otworzył przewód sądowy, a następnie przesłuchał jednego z oskarżonych, R. H..

Podczas kolejnej rozprawy, w dniu 11.05.2018r. nie zdołano przeprowadzić dalszych czynności procesowych, gdyż nie stawił się oskarżony R. H., a jego nowy obrońca, ustanowiony w przeddzień rozprawy wniósł o jej odroczenie z powodu konieczności zapoznania się z aktami sprawy. Przedstawiono także zaświadczenie lekarskie, z którego wynikało, że oskarżony R. H. jest chory.

Na kolejnej rozprawie w dniu 6.06.2018r. nie stawił się oskarżony R. H., przedstawiając zaświadczenie lekarza sądowego o niemożności brania udziału w rozprawie, przy czym Sąd Okręgowy we Wrocławiu uznał tę nieobecność za nieusprawiedliwioną, gdyż uzyskał opinię biegłego lekarza z zakresu medycyny sądowej (k. 7230-7232), że stan zdrowia tego oskarżonego pozwala mu na udział w postępowaniu sądowym. Jednocześnie sąd zakwestionował, jako nieprawdziwe, oświadczenie tego oskarżonego, o porozumieniu z obrońcą co do tego, że nie stawi się na rozprawie i odbędzie się ona pod jego nieobecność. Na tej rozprawie Sąd Okręgowy we Wrocławiu wydał postanowienie o tymczasowym aresztowaniu oskarżonego R. H. i odroczył rozprawę na termin z urzędu.

Postanowienie o tymczasowym aresztowaniu oskarżonego R. H., w wyniku rozpoznania zażalenia jego obrońcy, zostało uchylone postanowieniem Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu (sygn. akt II AKz – 455/18 – k. 7311), jednak sąd ten dał wyraz temu, że możliwe jest zastosowanie wobec oskarżonego przymusowego doprowadzenia na rozprawę.

Podczas kolejnej rozprawy, w dniu 22.08.2018r., mimo niestawiennictwa oskarżonego R. H., przeprowadzono czynności procesowe pod jego nieobecność w trybie art. 376 § 1 k.p.k., uznając nadal niestawiennictwo tego oskarżonego za nieusprawiedliwione. Przesłuchano obu pozostałych oskarżonych. Następnie rozprawę odroczone na 24.09.2018r.

W toku postępowania oskarżeni kwestionowali bezstronność sędziego przewodniczącego składu orzekającego, kierując wnioski o jego wyłączenie, które nie zostały uwzględnione postanowieniami Sądu Okręgowego we Wrocławiu z dnia 11.05.2018r. (k. 7211) oraz z dnia 30.07.2018r. (k. 7319).

III. Na podstawie analizy wskazanych wyżej czynności przeprowadzonych w postępowaniu należy stwierdzić, że skarga oskarżonego S. N. (1) na przewlekłość postępowania przed Sądem Okręgowym we Wrocławiu w sprawie o sygn. III K – 215/17, nie zasługiwała na uwzględnienie.

Na wstępie przypomnieć trzeba, że zgodnie z art. 2 ust. 2 ustawy o skardze na przewlekłość postępowania dla stwierdzenia, czy doszło do przewlekłości postępowania, należy w szczególności ocenić terminowość i prawidłowość czynności podjętych przez sąd w celu wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie. Dokonując tej oceny, uwzględnia się łączny dotychczasowy czas postępowania od jego wszczęcia do chwili rozpoznania skargi, niezależnie od tego, na jakim etapie skarga została wniesiona, a także charakter sprawy, stopień faktycznej i prawnej jej zawikłaności, znaczenie dla strony, która wniosła skargę, rozstrzygniętych w niej zagadnień oraz zachowanie się stron, a w szczególności strony, która zarzuciła przewlekłość postępowania.

Poddając analizie wszystkie kolejne czynności procesowe, w tym dowodowe, udokumentowane w aktach sprawy, należy stwierdzić, że podniesiony w skardze zarzut przewlekłości postępowania jurysdykcyjnego, nie znajduje potwierdzenia. Postępowanie sądowe prowadzone jest prawidłowo, terminy rozpraw wyznaczane są rytmicznie, zaś sąd reaguje natychmiast na próby obstrukcji procesowej. Dotychczas przesłuchano oskarżonych, lecz nie zdołano wykonać wszystkich czynności procesowych ze względu na skomplikowany charakter postępowania oraz wielość wniosków dowodowych stron. Ponadto, postępowanie dowodowe nie zostało rozpoczęte przede wszystkim w wyniku postawy procesowej samych oskarżonych (szczególnie R. H., nie wyłączając także oskarżonego S. N. (1), który

nie stawiał się na rozprawy). Analiza tych postaw procesowych, w tym nieusprawiedliwionego niestawiennictwa oskarżonego R. H., niestawiennictwa jego obrońcy, który został za to ukarany karą finansową, a także ustanowienie przez tego oskarżonego w przeddzień rozprawy innego obrońcy, który nie zapoznał się z aktami sprawy i wnosił o odroczenie rozprawy, jak również konieczność poddania oskarżonych badaniom przez biegłych pod kątem możliwości brania udziału w rozprawie, czyni niezasadnymi zarzuty o brak sprawności działań sądu prowadzącego postępowanie.

Co więcej, bezzasadne wnioski o wyłączenie sędziego, a nawet wniesienie skargi na przewlekłość, niedopuszczalnej przecież na incydentalne decyzje sądu (o odroczeniu rozprawy, tymczasowym aresztowaniu jednego z oskarżonych, który bez usprawiedliwienia nie stawiał się na rozprawie głównej lub potrzeby prowadzenia rozprawy tylko przy stawiennictwie oskarżonego R. H.), natomiast dopuszczalnej wyłącznie na całość postępowania, wskazuje, że motywem takich działań procesowych może być przedłużenie postępowania, a nie deklarowana przez oskarżonego S. N. (1) chęć jego szybkiego zakończenia.

Z powyższych względów, należało oddalić skargę oskarżonego S. N. (1) na przewlekłość postępowania sądowego.

IV. Wobec całkowitej bezzasadności skargi, a także oceny stanu osobistego i majątkowego S. N. (1), kierując się zasadą słuszności zwolniono go na podstawie art. 633 k.p.k. w zw. z art. 624 § 1 k.p.k. od opłaty z tytułu wniesienia skargi na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki, nie wzywając do wniesienia wspomnianej opłaty przed merytorycznym rozpoznaniem skargi.

Mając powyższe na uwadze, postanowiono jak na wstępie.

SSA Zdzisław Pachowicz SSA Bogusław Tocicki (spr.) SSO del. do SA Konrad Wytrykowski